

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Honden omgangsnormen en melding incidenten

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-001048	☒ B & W	10-07-2018
Datum	01-06-2018	☒ Raad	18-07-2018
Programma:		☐ Burgemeester	--
02 Openbare orde en veiligheid		College van B & W	
Portefeuillehouder Burgemeester		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	10-07-2018
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
ambtelijk opdrachtgever	--	☐ adj.secr.	--
portefeuillehouder	--	☐ gem.secr.	--
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief2018-07-11

Bijlagen

B & W d.d.: 10-07-2018

Besloten wordt:

- 1 Het protocol als werkinstructie voor meldingen incidenten met honden vast te stellen;
- 2 de tekst vast te stellen voor de webpagina;
- 3 kennis te nemen van de noodzakelijke capaciteit bij team Toezicht voor handhaving;
- 4 kennis te nemen van de noodzakelijke aanschaf van een AGV-proof registratiesysteem;
- 5 de raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad;
- 6 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Ja
Begrotingswijziging	Nee
Financiële gevolgen opvangen	

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Bijttincidenten met honden tasten het veiligheidsgevoel van de inwoners aan. Naar aanleiding van ongerustheid onder de inwoners van Deventer over het (toenemend) aantal bijttincidenten in Deventer is een tweetal moties ingediend – en aangenomen - in de raadsvergadering van 12 juli 2017. In 2017 waren er in Deventer 13 gemelde bijttincidenten. In de moties wordt gevraagd om extra inzet op het gebied van preventie (hondenomgangsnormen, H.O.N.D.) en een laagdrempelig meldpunt. Tegelijk wordt gevraagd om een aanpak waarbij eigenaren van honden aangesproken worden.

Preventie voor maximale veiligheid. Duidelijkheid over een te volgen protocol uit oogpunt van rechtszekerheid en ter voorkoming van herhaling. Voorlichting is dus geboden als we incidenten /onveiligheid willen voorkomen. Informatie aan (potententele) eigenaren moet er toe bijdragen dat zij zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid en waar zij terecht kunnen met vragen of problemen voordat het gedrag van hond aanleiding geeft tot handhaving. Zowel hondeneigenaren als (potentieel) slachtoffers moeten ook weten welke actie verwacht mag worden zodra er een incident gemeld wordt. Het melden op zich moet makkelijk zijn. Repressief beleid is erop gericht om (herhaling van) bijttincidenten en andere gevaarlijke situaties te voorkomen. Een sluitende en volledige registratie van de aard van het incident, de ernst, de toedracht en een analyse inclusief de maatregel.

Het voorstel voor handhaving formaliseert en vult aan bij wat nu reeds gebeurt in Deventer maar nu met een betere registratie en ook vervolgstappen. Controles op naleving van geboden - met als belangrijkste doel veiligheid door het voorkomen van herhaling - vonden tot dusver niet plaats. Recidive werd vaak niet onderkend als gevolg van het ontbreken van een volledige registratie. Tijd voor nadere afspraken in de vorm van een protocol.

Beoogd resultaat

Een veilige woon- en leefomgeving in absolute zin (cijfers) en qua beleving. Een woon- en leefomgeving waar hondeneigenaren zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheden en zij, waar dat nodig is, tijdig advies inwinnen en/of professionele hulp inroepen. In geval er toch sprake is van een incident, een laagdrempelig systeem om een onveilige situatie of incident te melden waarna actie wordt ondernomen richting eigenaar van een hond om herhaling of verdere escalatie te voorkomen.

Kader

Beleid: Een veilige woon- en leefomgeving in het kader van integrale veiligheid. Wettelijk kader: Algemene Plaatselijke Verordening, Gemeentewet, Wetboek van strafrecht. Bestuursrecht. Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Argumenten voor en tegen

Het bezit van honden mag nimmer leiden tot onveiligheid in de openbare ruimte waardoor andere mensen (en hun hond) beperkt worden in hun vrijheid. Dwangsommen onder last bij overtreding van geboden of inbeslagname zijn er alleen om alsnog het gewenste effect/gedrag te bereiken bij de eigenaar-overtreder.

Over dit onderwerp is veel informatie en ook dispuut over reden/oorzaak van bijttincidenten. Is elke risicohond echt gevaarlijk? Is een niet-risicohond ongevaarlijk? Welke invloed heeft de eigenaar op het gedrag van de hond? Wat doe je met eigenaren die willens en wetens hun hond gebruiken voor hun imago of - nog erger - voor intimidatie? De rijksoverheid heeft intussen de Regeling Agressieve Dieren (RAD) afgeschaft en lijkt niet voornemens om landelijk zaken als een verplichte gedragstest of muilkorfgebod te regelen. De gemeente is dus zelf aan zet om op dit punt de veiligheid van haar inwoners te borgen.

Om de veiligheid ook in zogeheten 'hondenlosloopgebieden' te kunnen borgen voor mens en hond, is het

wenselijk om in de APV bij artikel 2:59 (gevaarlijke honden) aan te geven dat een aanlijngedod en/of een muilkorfgedod ook geldt in deze gebieden. Dit scheidt duidelijkheid voor iedereen en draagt bij aan de veiligheid van alle in het gebied aanwezige personen en dieren.

Registratie is nodig om een goed zicht te houden op incidenten in Deventer en de relevante historie van een hond en/of eigenaar. Opgelegde geboden (aanlijn- en muilkorfgedod) worden voortaan actief gecontroleerd. Recidive/overtreding moet direct gevolgen hebben voor een eigenaar en de hond.

Het opleggen van maatregelen bij gevaarlijke honden zou bij voorkeur nationaal en anders regionaal van kracht moeten zijn inclusief de registratie daarvan; de veiligheid van inwoners en dieren is immers in het geding zodra een hondenbezitter uit een andere gemeente de hond in deze gemeente uit laat zonder korte lijn en/of muilkorf. Andersom geldt dit natuurlijk ook.

Sinds 1 mei jl. is een landelijke projectgroep is opgericht die zich bezighoudt met het ontwikkelen van een landelijke aanpak bij incidenten. Het CCV doet hiervan een stuk van de uitvoering, en zijn gevraagd een zogenaamd barrièremodel te ontwikkelen. Tezijntijd zal aan de hand van de uitkomsten gekeken worden of de nu voorgestelde aanpak voor Deventer nog aanvulling of bijstelling behoeft.

Extern draagvlak (partners)

Het voorstel is uitgewerkt in een werkgroep waarin naast de gemeente (toezichthouder en adviseur veiligheid) extern vertegenwoordigd zijn: eigenaar hondenschool, dierenbescherming, dierenarts, hondengeleider politie. Het protocol is een werkinstructie op basis van de reeds bestaande praktijk in Deventer waarbij de gemeente bestuursrechtelijk handhaaft en de politie de incidenten beoordeelt.

Financiële consequenties

Registratiesysteem: geringe gevolgen voor capaciteit. Een geschikt registratiesysteem dat AVG-proof is kost in aanschaf circa € 10.000 excl. opleidingskosten. Deze kosten worden ten laste van programma openbare orde en veiligheid gebracht.

Capaciteit toezicht voor nacontroles wordt geraamd op 0,1 fte in de bestaande situatie (tot 20 incidenten per jaar) Bij max 60 incidenten 0,3 fte en bij 100 0,5 fte. De dekking hiervoor is in de kwartaalrapportage opgenomen

Capaciteit OV voor bestuurlijke handhaving: gering bij huidige aantallen

Webpagina	gering
Folders	p.m.

De inschatting is dat als er meer ruchtbaarheid gegeven gaat worden aan de mogelijkheid om op eenvoudige wijze bij incidenten te melden, het aantal meldingen t.o.v. de huidige situatie gaat toenemen. Voorstel om dit jaar te bekijken hoe het zich ontwikkelt, maar als er echt meer meldingen komen dan zal capaciteit uitgebreid moeten worden.

Aanpak/uitvoering

Via een speciale webpagina gaan we informatie verstrekken voor zowel voor de (potentiele) eigenaar/eigenares van een hond als voor diens omgeving en (potentiele) slachtoffers. Toezicht registreert in een (nieuw) systeem dat voldoet aan de eisen die de AVG stelt.

Op basis van bekende incidenten (registratie) over de afgelopen drie jaren zal een lokale lijst worden opgesteld van hondenrassen en –typen waarvan in Deventer gebleken is dat deze het predicaat ‘Gevaarlijke hond’ verdienen. Deze lijst wordt elke drie jaar op grond van inzichten en cijfers door de gemeente geactualiseerd in goed overleg met de politie.

Bij het eerstvolgende aanpassingsvoorstel van de APV zal worden voorgesteld om bij aanlijn- en muilkorfgedod te koppelen dat deze geboden onverkort van toepassing zijn in zogeheten hondenlosloopgebieden.

12 maanden na de implementatie zal de nieuwe aanpak m.b.t. omgangsnormen en bij incidenten worden geëvalueerd.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Honden omgangsnormen en melding incidenten		
Mededelingennr	2018-001048	Portef.houder	Burgemeester
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	10 juli 2018

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Vanwege een toename van het aantal bijtincidenten en toenemend gevoel van onveiligheid bij Deventernaren is raadsbreed een tweetal moties aangenomen om te komen tot

- a. voorlichting ter preventie van bijtincidenten en
- b. een laagdrempelig meldpunt.

Na een melding over een veiligheidsrisico zou een gesprek met de eigenaar van de betreffende hond moeten plaatsvinden door de politie. Bijgaand voorstel is uitgewerkt door een werkgroep met daarin; een dierenarts, een eigenaar van een hondenschool, de dierenbescherming, en (een hondengeleider) politie. Er is een breed draagvlak voor de voorstellen; ze worden gedragen door de hele werkgroep. Bij de totstandkoming van dit voorstel is gebruik gemaakt van de laatste inzichten en onderzoeken in het land. Het voorgestelde protocol is feitelijk een werkinstructie die aansluit op de reeds bestaande praktijk in Deventer waarbij de politie onderzoekt/beoordeelt en het team Toezicht handhaaft.

2. Kader

- Beleid: Een veilige woon- en leefomgeving in het kader van integrale veiligheid.
- Wettelijk kader: Algemene Plaatselijke Verordening, Gemeentewet, Wetboek van strafrecht. Bestuursrecht. Algemene Verordening Gegevensbescherming.

3. Kern van de boodschap

Het bezit van honden mag nimmer leiden tot onveiligheid in de openbare ruimte waardoor andere mensen (en hun hond) beperkt worden in hun vrijheid. De focus op preventie van bijtincidenten en de daarmee samenhangende onveiligheidsbeleving. Preventie door informatie. Het voorkomen van recidive door handhaving en controle op opgelegde geboden, boetes en zo nodig inbeslagname. Informatie via een webpagina over de verantwoordelijkheid van de eigenaar van een hond en waar meer informatie te halen over aanschaf, socialisatie en problemen. Tevens duidelijke informatie over waar en hoe een melding kan worden gedaan en een handhavingsprotocol - gericht op het voorkomen van recidive - na een melding.

4. Nadere toelichting

Nadere informatie over o.a. het protocol treft u aan in de bijlage.

Over dit onderwerp is veel informatie en ook dispuut over reden/oorzaak van bijtincidenten. Is elke risicohond echt gevaarlijk? Is een niet-risicohond ongevaarlijk? Welke invloed heeft de eigenaar op het gedrag van de hond? Wat doe je met eigenaren die willens en wetens hun hond gebruiken voor hun imago of - nog erger - voor intimidatie? De rijksoverheid heeft intussen de Regeling Agressieve Dieren (RAD) afgeschaft en lijkt niet voornemens om landelijk zaken als een verplichte gedragstest of muilkorfgebod te regelen. De gemeente is dus zelf aan zet om op dit punt de veiligheid van haar inwoners te borgen.

Het voorstel voor handhaving formaliseert en vult aan bij wat nu reeds gebeurt in Deventer maar nu met een betere registratie en ook vervolgstappen. Controles op naleving van geboden - met als belangrijkste doel veiligheid door het voorkomen van herhaling - vonden tot dusver niet plaats. Recidive werd vaak niet onderkend als gevolg van het ontbreken van een volledige registratie. Tijd voor nadere afspraken in de vorm van een protocol.

Sinds 1 mei jl. is een landelijke projectgroep opgericht die zich bezighoudt met het ontwikkelen van een landelijke aanpak bijtincidenten. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) doet hiervan een stuk van de uitvoering, en zij zijn gevraagd een zogenaamd barrièremodel te ontwikkelen voor gemeenten. Tezijntijd zal aan de hand van de uitkomsten gekeken worden of de nu voorgestelde aanpak voor Deventer nog aanvulling of bijstelling behoeft.

Separaat zal later dit jaar een aanpassingsvoorstel voor de APV aan u worden voorgelegd waarin wordt aangegeven dat een eventueel aanlijn- of muilkorfgebod onverkort geldt voor hondenlosloopgebieden.

12 maanden na de implementatie zal de nieuwe aanpak worden geëvalueerd en zal de raad over de uitkomsten daarvan worden geïnformeerd.

Inleiding

De gemeente Deventer geeft prioriteit aan een veilige woon- en leefomgeving. In de Meerjarenvizie integrale veiligheid van deze gemeente wordt op allerlei aspecten daarvan ingegaan. Het bezit van honden als huisdier en - als afgeleide daarvan - het fenomeen bijthonden wordt niet specifiek benoemd omdat dit tot dusver geen urgent probleem is voor deze gemeente. Toch behoeft het bezit van honden en de daarmee samenhangende preventie aandacht om te voorkomen dat bijtincidenten alsnog een veiligheidsprobleem gaan vormen. Op deze webpagina wordt (potentiele) bezitters van een hond en ook potentiële slachtoffers duidelijk geïnformeerd over de verantwoordelijkheden van hondenbezitters en wat men als burger kan verwachten van de gemeente zodra er sprake is van onveiligheid als gevolg van intimidatie/dreiging of een bijtincident. Hiertoe dient een protocol dat altijd gevolgd wordt binnen een afgesproken termijn.

Uitgangspunt is dat inwoners van Deventer zich vrij in de openbare ruimte moeten kunnen bewegen zonder dat zij (of hun hond) het risico lopen bedreigd, aangevallen of gebeten te worden door een hond. Elke vorm van onveiligheid als gevolg van het gedrag of het bezit van een hond is niet toegestaan en moet hoe dan ook worden voorkomen door de eigenaar.

De gemeente Deventer stelt zich op het standpunt dat een eigenaar van een hond steeds verantwoordelijk is voor de hond. Het is de eigenaar die zich bewust dient te zijn van de oppassendheid van het type hond, diens socialisatie, opvoeding, training, verzorging en huisvesting.

Hoog Risico-honden.

Aangezien een aantal typen en rassen een hoger risico zouden vormen, werd eerder landelijk een lijst gehanteerd met Hoog Risico rassen. De landelijke Regeling Agressieven Dieren is in 2008 ingetrokken. Ondanks eerdere berichten lijkt de rijksoverheid nu geen haast te maken om weer met een landelijke regeling te komen. De gemeente is dus nu zelf aan zet als het gaat om het terugdringen van risico's. Het gebruik van een lijst van potentieel gevaarlijke honden levert naar inzicht van lokale professionals geen werkelijke bijdrage aan de veiligheid op straat. Kruising van rassen maken zo'n onderscheid nog lastiger. Niet elke HR-hond zal bijten terwijl sommige exemplaren van andere rassen/typen wel degelijk een risico kunnen vormen. Op basis van geregistreerde incidenten wordt bekeken worden of er reden is om een dynamische lijst in te voeren. Zo'n lijst moet dan periodiek (drie jaar) worden geactualiseerd. Hiermee wordt elke irrelevante discussie over ras, predestinatie of de invloed van de eigenaar voorkomen. Vooralsnog wordt geen risico-lijst gehanteerd in Deventer. Voor alle honden gelden dus dezelfde omgangsnormen. De maatregelen zijn dus ook op elke hond van toepassing indien daar aanleiding toe bestaat. De ernst van een feit zal doorgaans wel in verhouding staan tot de omvang en kracht van een hond.

Preventie

Preventie om incidenten te voorkomen en de veiligheid te borgen. Eigen verantwoordelijkheid van de eigenaar staat dus voorop. Voldoende kennis en bewustwording bij de eigenaar en tevens goed burgerschap en verantwoord houderschap is wat we willen in Deventer. De (potentiele) eigenaar wordt daarom op deze webpagina geïnformeerd en vooral geadviseerd om zich tijdig te informeren en – waar nodig – professioneel advies en hulp te zoeken. In dit verband wordt elke hondenbezitter sterk aanbevolen om meer informatie te zoeken bij het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren (L.C.I.G.) <https://www.licg.nl/honden/>. Meer kennis van de hond, de verzorging en bij voorkeur ook een opvoedcursus vergroten het plezier van eigenaar en hond en voorkomen vervelende toestanden.

Mocht het bezit van een hond toch leiden tot incidenten die de veiligheid(sbeleving) in gevaar brengen, dan zal de aanpak van de gemeente (en/of politie en Openbaar Ministerie in bepaalde gevallen) gericht zijn op het voorkomen van herhaling. De maatregelen zijn in een protocol vastgelegd en variëren van een waarschuwingsbrief (waarin actie gevraagd van de eigenaar om herhaling te voorkomen) tot het laten inslapen van de hond en/of het opleggen van een houdverbod aan de eigenaar. Maatwerk dus op basis van aard van het incident, de toedracht en de analyse van wat nodig is om herhaling te voorkomen.

Honden die door/namens de burgemeester van Deventer aangemerkt zijn als gevaarlijk; eigenaren van deze honden zijn altijd verplicht om de hond steeds kort aan te lijnen buiten eigen terrein waarbij de begeleiding altijd gebeurt door een persoon van 18 jaar of ouder. Overtreding wordt beboet.

Info. Wat een eigenaar van een hond moet weten: een paar adviezen voor (potentiele) eigenaren.

1. Hij doet niets!, maar is dat wel zo?

Als honden niet bijten betekent dit nog niet dat ze niets doen. Ze doen dus vaak wel wat! Ze rennen naar andere mensen, springen tegen ze op of achtervolgen ze. Dit gedrag wordt door veel mensen als hinderlijk ervaren. Laat uw hond niet tegen mensen opspringen en zorg ervoor dat uw hond geen joggers, fietsers, ruiters of wild achterna gaat rennen in losloopgebieden. Zorg ervoor dat u uw hond zichtbaar onder controle heeft. Roep niet dat uw hond niets doet maar roep uw hond bij u terug. Indien nodig lijnt u uw hond (tijdelijk) aan. Laat uw hond zeker niet loslopen als u er geen controle over heeft!

2. Aangelijnde honden, laat ze altijd met rust!

Honden zijn vaak om verschillende redenen aangelijnd. De hond kan in training zijn (hulphond, gedragsproblemen) , een blessure of aanlijngedod hebben. Laat uw hond in geen enkel geval toenadering zoeken met een aangelijnde hond! Ook niet in een losloopgebied! Dit voorkomt onnodige spanning bij baas en hond.

3. Ze zoeken het zelf wel uit! Is geen goede beslissing!

Sommige honden zijn niet in staat zichzelf te verdedigen of richten juist veel schade aan als ze zich wel verdedigen. Voorkom dit, laat het ze niet zelf uitzoeken en grijp tijdig in! Verder vindt niet elke loslopende hond het leuk om met andere honden te spelen! Vraag daarom de eigenaar altijd eerst om toestemming of ze contact met elkaar mogen hebben en of ze met elkaar mogen spelen. Voorkom elke vorm van spel waardoor honden te wild worden.

4. Honden en kinderen.

Honden en kinderen zijn helaas niet altijd een goede combinatie. Leer uw kinderen dat ze alleen met toestemming van de eigenaar een hond mogen benaderen/aaien. Laat kinderen die geen controle hebben over een hond niet met een hond wandelen.

5. Hoog Risico honden.

De samengestelde lijst van hoog risico honden betreft honden die bij een bijtincident zwaar letsel kunnen veroorzaken. Dit betekent niet dat honden die niet op deze lijst staan geen risico vormen. Honden van alle rassen zijn betrokken bij (bijt)incidenten.

6. Betrouwbare informatie en nieuws.

Voor betrouwbare informatie verwijzen wij u naar het Landelijk Informatie Centrum Gezelschapsdieren (LICG). Nieuws vindt u op de Facebookpagina HOND.

7. Aanmelden opvoedcursus

Goede opvoeding en socialisatie van een hond is noodzakelijk. Geef u met een (nieuwe) hond zo snel mogelijk op voor een opvoedcursus om probleemgedrag te voorkomen.

8. Test uw kennis.

Naast socialisatie en goede opvoeding is het noodzakelijk dat u als hondeneigenaar op de hoogte bent van regels, handhaving en overige belangrijke informatie op het gebied van honden binnen de gemeente Deventer. [Test hier uw kennis*](#). En haal uw theoriecertificaat. ([* online test ontwikkelen over bovenstaande informatie](#)).

9. HOND- bewijs.

Het volgen van een opvoedcursus* en het behalen van een theoriecertificaat levert u een HOND-bewijs op. Hiermee toont u aan een verantwoord hondenbezitter te zijn.

Melding van een incident.

Een melding van incidenten is mogelijk bij zowel de gemeente (meldlijn, app, toezicht) of bij de politie. Bij de gemeente kan een melding 24/7 geschieden via het digitaal meldpunt, categorie 'dieren' en subcategorie 'hond, agressief/bijtincident'. Hier kan een meldformulier ingevuld worden. Bij spoed kan tijdens kantooruren 140570 gebeld worden voor een melding.

Alle gemelde zaken worden geregistreerd door de gemeente en de politie beoordeelt het incident en rapporteert dit aan de gemeente. De registratie van alle meldingen/incidenten wordt door de gemeente (team Toezicht) verzorgd. Hierna treedt altijd het protocol in werking dat eveneens op deze pagina weergegeven is.

Registratie

Om de inwoners (al dan niet in het bezit van een hond) van dienst te kunnen zijn is deze laagdrempelige melding en registratie nodig van incidenten die zowel de reële veiligheid als de veiligheidsbeleving betreffen. Zo'n registratie is noodzakelijk om a. het protocol te kunnen volgen en b. een goed beeld te krijgen/houden van de hondenrassen/types die in deze gemeente een probleem vormen. Uit deze registratie moet ook blijken of een bepaalde eigenaar steeds betrokken is bij incidenten en dat een houdverbod voor de hand ligt.

De termijn waarover deze gegevens bewaard worden bedraagt 5 jaren na afhandeling van het laatste incident of voor de duur van een opgelegde voorwaarde of gebod zolang die termijn na 5 jaren nog niet is verstreken. Deze termijn is nodig om een incident te kunnen beoordelen op recidive en de controle op naleving van geboden mogelijk te maken.

Wat registreert de gemeente?

De gemeente registreert alleen relevante gegevens die nodig zijn om a. de ernst van het feit te kunnen beoordelen, b. vast te kunnen stellen welke maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen en c. controle mogelijk te maken op opgelegde voorwaarden/geboden binnen de afgesproken termijnen. Om welke gegevens kan het gaan?

- Personalia melder
- Personalia en adresgegevens eigenaar/houder van de bijtende hond
- Personalia en adresgegevens van eventuele getuigen
- Plaats, postcode en tijdstip van incident
- Gegevens van bijtende hond
- Indien van toepassing: gegevens van gebeten hond
- Indien van toepassing gegevens gebeten persoon
- Beschrijving van het letsel
- Beschrijving van het incident en aanleiding
- Beschrijving bijgedrag
- Historie over afgelopen twee jaren m.b.t. bijtende hond/eigenaar in relatie bijtincidenten
- Bekendheid van hond met het slachtoffer
- Uitkomsten van test(en)
- Maatregelen, boetes, geboden en de daaraan verbonden termijnen.
- Resultaten van onderzoeken naar naleving geboden

Beoordeling van het incident.

De politie beoordeelt het gemelde incident op ernst en raadpleegt hiervoor de registratie. Zij brengt bij een bestuursrechtelijke traject advies uit aan de gemeente, team Toezicht. Recidive bij lichte incidenten leidt automatisch tot een aanpak gelijk aan een ernstig incident. Indien er sprake is van strafrechtelijke vervolging, dan wordt het incident, de bevindingen en het uiteindelijk resultaat vastgelegd in de registratie.

Informatie aan slachtoffers.

Bij de melding ontvangen slachtoffers van bijtincidenten of (bij dieren) hun eigenaren een folder met informatie over letselschade en shockschade die kan optreden als gevolg van ernstige verwonding van het primaire slachtoffer en over mogelijkheden om materiële en immateriële schade en proceskosten te verhalen op de eigenaar van de hond die de schade heeft aangericht. In deze folder staan ook adressen waar mensen terecht kunnen voor slachtoffer- en psychologische hulp.

Kosten

Een gedragstest na een ernstig bijtincident of bij recidive is verplicht en geheel voor rekening van de eigenaar van de hond. Zodra een hond in aanmerking komt voor een aanlijn en/of muilkorfgebod, is het aanbrengen van een chip verplicht teneinde identificatie van de bewuste hond mogelijk te maken bij controle.

Wettelijk kader voor handhaving

In artikel 125 Gemeentewet is neergelegd dat het gemeentebestuur bevoegd is tot het toepassen van bestuursdwang. De bestuursdwang wordt neergelegd in de vorm van een beschikking (artikel 5:24 lid Awb). De beschikking bevat de vermelding van: welk voorschrift er is of wordt overtreden (artikel 5:24 lid 2 Awb) een termijn waarbinnen de belanghebbende maatregelen kan nemen, deze maatregelen worden omschreven door het bestuursorgaan (artikel 5:24 lid 4 Awb) de kosten die op de overtreder zullen worden verhaald (artikel 5:25 lid 1 Awb).

In Deventer wordt in de regel bestuursrechtelijk opgetreden. Gemeenten hebben in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) regels vastgelegd met betrekking tot het houden van honden in de openbare ruimte. Hondeneigenaren die zich niet aan deze regels houden, kunnen rekenen op een boete of dwangsom.

Op grond van die zelfde APV dienen honden altijd aangeliind te zijn tenzij anders is aangegeven. Ook de burgemeester kan een hond gevaarlijk verklaren en de eigenaar beperkingen opleggen zoals een muilkorf- en/of (kort) aanlijngedod. Als deze zich hier niet aan houdt kan de burgemeester de hond in beslag laten nemen op grond van artikel 172 lid 3 van de Gemeentewet. Daarna kan hetzelfde traject worden doorlopen als bij de overtreding van artikel 425 Strafrecht.

De zienswijze (art. 4:8 Awb). Op grond van deze bepaling is een bestuursorgaan verplicht, voordat het een besluit neemt dat een (rechts)-persoon niet heeft aangevraagd en waartegen die naar alle waarschijnlijkheid bedenkingen zal hebben (zoals bestuurlijke sancties), die (rechts)-persoon uit te nodigen een zienswijze tegen het voorgenomen besluit in te dienen.

De gemeente heeft beleidsvrijheid hoe om te gaan met bijtincidenten en wat de mogelijkheden zijn om hiertegen op te treden. Bestuursrechtelijk kan de gemeente ingrijpen door bijv. een erfafscheiding af te dwingen, een aanlijnplicht of muilkorfplicht op te leggen, evt. in combinatie met een gedragscursus, het opleggen van een gedragstest of inbeslagname van de hond. Inbeslagname langs bestuursrechtelijke weg is mogelijk indien de hond beschouwd wordt als een gevaar voor de openbare orde en veiligheid.

Het kunnen opleggen van een zelfstandig houdverbod is nu nog niet mogelijk, maar wordt meegenomen in de evaluatie van het Wetboek van Strafrecht.

Strafrechtelijk is wel mogelijk: in beslag nemen, een tijdelijk houdverbod en het herplaatsen van honden.

Grondslagen voor bestuurlijk/strafrechtelijk optreden

Grondslagen voor het bestuursrechtelijk optreden door de gemeente bij bijtincidenten zijn art. 125 en art. 172 Gemeentewet, art. 2:59 en (evt. toekomstig artikel 2:59a Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Deventer).

Daarnaast gelden de (bijzondere) bepalingen uit de Awb rondom besluiten, bezwaar en beroep. De bestuursrechtelijke weg loopt via de gemeente.

Strafrechtelijk kan de politie optreden op basis van art. 300 Sr, 308 Sr, 350 Sr en 425 Sr en 134 WvS en 94 WvS.

Jurisprudentie

Bij een ernstig incident kan bestuursdwang ([art. 5:30, vijfde lid](#), Awb) door B&W worden toegepast om de hond zoals hier in lid 5 wordt vermeld 'te laten vernietigen', anderzijds kan de burgemeester lichte bevelsbevoegdheid van [art. 172, derde lid](#) van de Gemeentewet toepassen, maar er moet dan wel sprake zijn van een 'onmiddellijkheidssituatie' (zie [ECLI:NL:RBOBR:2014:6313](#)). De herstellermijn van een maand was in dit licht te ruim gesteld.

Aan het oordeel van de burgemeester dat de hond een concreet en actueel gevaar vormt voor de openbare orde op grond waarvan het afstaan van de hond gerechtvaardigd is (op basis van art. 172 lid 3 Gemeentewet) moet een goede registratie en onderzoek van bijtincidenten van de politie ten grondslag liggen. [ECLI:NL:RBZWB:2014:6222](#)

In [ECLI:NL:RVS:2014:2380](#) wordt als verweer gesteld dat ingevolge artikel 5:23 [afdeling 5.3.1](#) van de Awb niet had mogen worden toegepast. De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat bestuursdwang mag worden toegepast ter voorkoming van herhaling van een overtreding. Onder een last onder bestuursdwang wordt ingevolge [artikel 5:21](#) van de Awb verstaan een herstelsanctie als bedoeld in [artikel 5:2, eerste lid](#), aanhef en onder b, van de Awb en volgens laatstgenoemde bepaling kan een herstelsanctie tevens strekken tot het voorkomen van herhaling van een overtreding. De kosten voor spoedeisende bestuursdwang en een beschikking waarbij de kosten voor de gedragstest na inbeslagname worden verhaald, kunnen volgens deze uitspraak terecht worden verhaald.

[ECLI:NL:RVS:2015:3512](#): bevestiging van de lijn van jurisprudentie dat het college beoordelingsvrijheid heeft bij het bepalen of een hond gevaarlijk of hinderlijk is en dat de bestuursrechter die beoordeling door het college terughoudend moet toetsen.

Daarnaast overweegt de Afdeling dat bij een reeks (bijt)incidenten het incident - wat leidt tot het muilkorfgebod - niet expliciet een bijtincident hoeft te zijn van de betrokken hond. In deze casus was sprake van een incident waarbij de eigen hond niet gebeten had, maar waarbij een andere niet-aangelijnde hond betrokken was en er sprake was van medeverantwoordelijkheid van de andere eigenaar/houder voor het incident.

Strafrecht

De eigenaar/houder is aansprakelijk als zijn hond iemand bijt en daardoor schade veroorzaakt. Als zijn hond een mens of dier aanvalt, kan het Openbaar Ministerie (OM) de eigenaar/houder daarvoor vervolgen. Het moet dan gaan om een ernstig incident waarbij sprake is van grove nalatigheid of schuld zoals het ophitsen van de hond. Hier loopt het protocol via de politie.

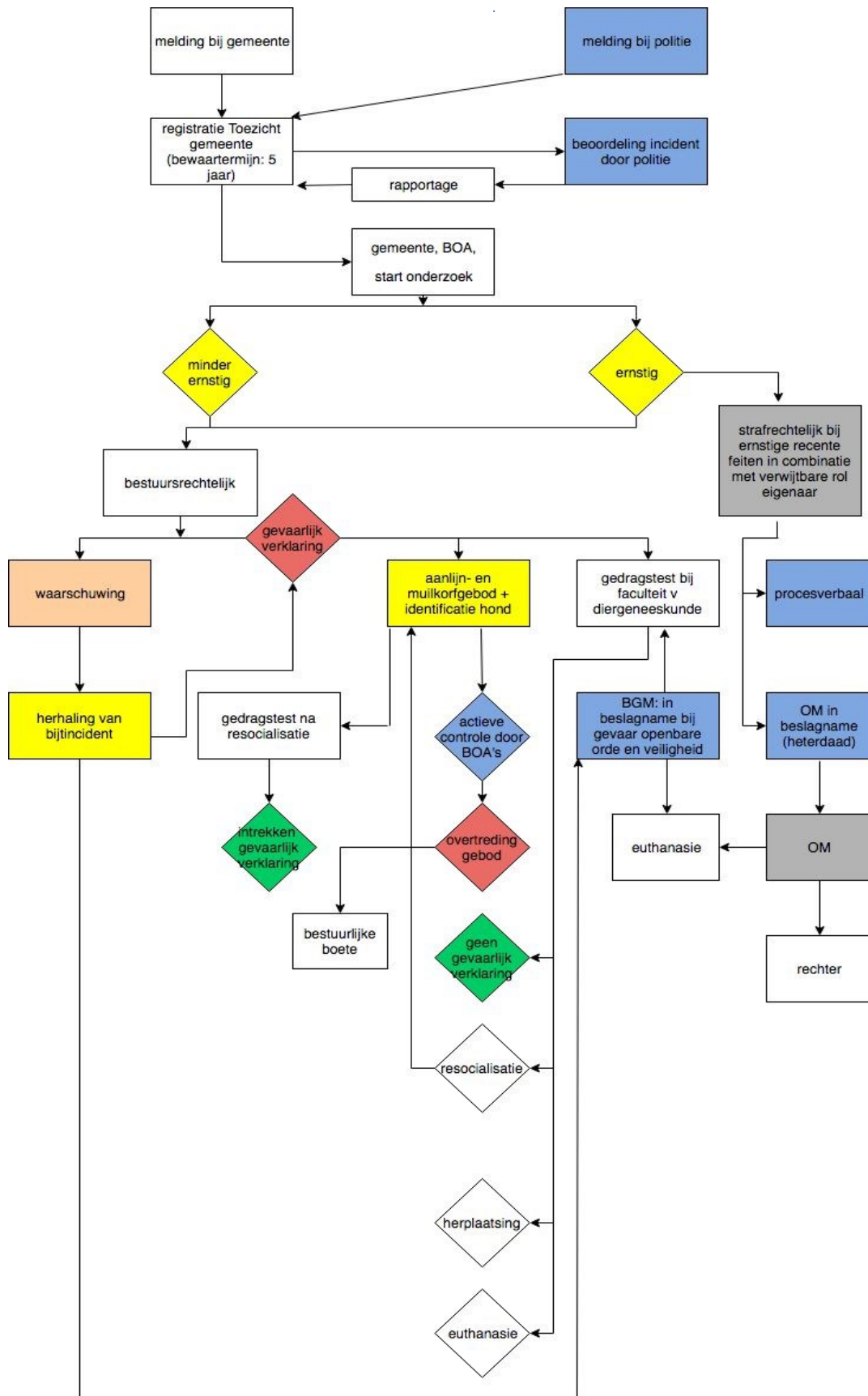
De sancties bestaan uit geldboetes en gevangenisstraf. In artikel 425 van het Wetboek van Strafrecht wordt aangegeven dat strafbaar is:

'Hij die een dier op een mens aanhitst of een onder zijn hoede staand dier, wanneer het een mens aanvalt, niet terughoudt' en 'hij die geen voldoende zorg draagt voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier'.

Honden die een mens of een dier hebben gebeten, kunnen in beslag worden genomen en door een gedragsdeskundige onderzocht worden. (er moet dan sprake zijn van een heterdaadsituatie, op basis van art. 134 Wetboek van Strafvordering en art. 94 WvS) Als er een hoog risico op nieuwe bijtincidenten bestaat, kan een hond worden gedood, maar ook is teruggave onder bepaalde voorwaarden mogelijk. Die voorwaarden zijn bijvoorbeeld aanlijnen en muilkorven, het volgen van een cursus of het beveiligen van huis en tuin tegen uitbraken van de hond. De eigenaar van de hond kan tegen de uitspraak van de rechter in beroep gaan.

Als een hond een ander dier heeft gebeten wordt vaak tegen de eigenaar van de hond opgetreden als de hond het dier heeft doodgebeten. Ook als de hond andere dieren niet doodbijt, maar hij wel herhaaldelijk andere dieren heeft gebeten, kan worden opgetreden.

Protocol bij bijtincidenten

Hondenomgangsnormen moeten incidenten voorkomen

Op verzoek van de gemeenteraad (na een burgerinitiatief tijdens de motiemarkt) heeft een werkgroep voorstellen gedaan die bijtincidenten en andere onveilige situaties met honden moet voorkomen en herhaling van incidenten moet tegengaan. Een hond mag geen onveiligheid voor mensen en dieren veroorzaken. Dat is het uitgangspunt van de gemeente.

Het college neemt de voorstellen over en voert ze op korte termijn in.

De werkgroep bestond uit een vertegenwoordiger van de dierenbescherming, een hondentrainer, een dierenarts, een hondengeleider van politie en de gemeente (toezicht en veiligheid).

Informatievoorziening

Er komt onder andere actieve informatievoorziening voor (potentiele) eigenaren van honden over het houden van een hond en de daarbij behorende verantwoordelijkheden en geldende wet- en regelgeving. Een kleine kennistest maakt er deel van uit.

Actiever controleren

De informatie geeft duidelijkheid aan hondeneigenaren, maar ook aan slachtoffers over handhaving als een hond overlast of onveiligheid veroorzaakt. Meldingen van incidenten bij gemeente of politie worden voortaan volgens het nieuwe protocol afgehandeld. Opgelegde geboden – zoals een muilkorfplicht - worden voortaan actief gecontroleerd door de gemeente.